

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 452.

Szabó Kálmán szociálpolitikája.

A lapok kivonatossan közölték már azt a beszédet, melyet Szabó Kálmán, Debreczen város harmadik kerületének országos képviselője a képviselőházban tegnap mondott. Miután ez a szociálpolitikai szempontokból valóban elsőrangú szak tudásra valló, a kormány gyakorlati gazdasági törekvéseit minden részben közelről érdeklő beszéd magasan felülemelkedik a most folyó képviselőházi vita alkalmából elhangzott beszédek átlagos színvonalán, a maga teljes egészében itt közöljük azt, bizonyosságul annak, hogy városunk harmadik kerületének tüggel, 48-as választó közönsége büszke lehet parlamenti megbízottjára.

Ime a beszéd:

Amikor az igen t. kereskedelmi miniszter ur a jelenleg tárgyalás alatt álló törvényjavaslatot benyújtotta, bevezető, illetőleg ajánló beszédében, különösen pedig annak záradékában lelkének oly szép megnyilatkozása volt, hogy annak minden igaz ember szívére kellett hatnia. Azzal zárta be ugyanis beszédét, hogy a munkástörvény megalkotásánál öt tisztán és kizárólag a szeretet vezette. Eddig is nagy tisztelettel és nagyrabecsüléssel voltam a t. miniszter ur iránt, de ezután tiszteletem és nagyrabecsülésem még fokozódott, mert azt tartom, hogy az emberiség vezéreinek csak azok alkalmasak, kiket az Uristen szívjósággal is megáldott. A legnagyobb genie, ha szívjósággal nincs megáldva, maradandó, áldásos munkát nem hagyhat vissza.

De, t. Ház, leginkább van szükség a szeretetre a szociálpolitikai kérdések megoldásánál, mert a társadalomnak különböző, most már nagyon is szétágazó utait, hogy összebb hozzuk, azt tisztán és egyedül a szeretetre kell bazirozni. Ha minden ember a maga hatásköre alatt állókkal érezte volna szíve jóságát, bajaik iránt való meleg érdeklődését, bizonyára nem fajult volna el annyira a szociális kérdés, amennyire elfajult ma és nem lettek volna oly éles ellentétek munkaadók és munkások között, nem tudtak volna oly közel férközni a munkások lelkületéhez a lelkeken izgatók, kik részint tulzolt fanatizmusból, részint önző célokat követve, igyekeznek a munkások lelkéből kiűzni az Istenben való hitet, a haza szent fogalmát és a haza iránti kötelességet. — De nemcsak egyeseknek kötelessége ez, hanem kötelessége ez az államnak is, mivel minden egyes ember az államnak hatásköre alá tar-

tozik. Ép azért, mert látom, hogy a törvényjavaslatban ennek tétetik elég, a törvényjavaslatot örömmel elfogadom.

A törvényjavaslat, igen t. Ház, két alapelveen épül fel. Ez a munkások jóléte és a munka megbecsülése. De vigyázzunk nagyon, hogy ebben a javaslatban más érdekeket ne engedjünk érvényesülni, mint tisztán csak a munkásokét és a munkaadóké. Ép ezért szabad legyen rámutatni a javaslat 119. §-ára, mely ezzel a feltevessel ellenkezőleg idegen érdekek enged érvényesülést. A 119. §. úgy rendelkezik, hogy amennyiben a kerületi betegsegélyző-pénztáraknak feleslegük van, ennek egyharmadából a személyzetnek tíz százalék jutalék biztosítható. Én ezt semmikép sem tartom elfogadhatónak. Elismerem a jutalékosztási rendszer helyességét a nyereszkes vállalatoknál és oly helyeken is, hol takarékoság által semmit sem ártunk a köznek, de mikor csak az emberszeretet rovására történhetik a takarékoság, nem tudok ennek helyt adni és nagyon kérem is a kereskedelemügyi miniszter urat, méltóztassék ezen szakaszt újból megfontolás tárgyává tenni és ezt a rendelkezést kihagyni.

A takarékoságot minden téren helyesnek találom, de nem találom helyesnek akkor, mikor ennek az alkalmazása olyan károkat tehet, amelyek épen ezen törvényjavaslat intencióját veszélyeztetik, mert miből áll elő a takarékoság ezen kérdése? Abból, hogyha a személyzet a beteg munkásoktól vagy a betegápolási alapból vagy az orvosi, gyógyszerári vagy táppénzekből, fürdőre való küldésből vagy akármitéle ilyenmü istápolásból von meg valamit, ami pedig feltétlenül csak a törvényjavaslat intenciójának megvalósítását veszélyezteti.

Ez a takarékosági szellem még oda is vezethetne, hogy a kulcsot is igyekeznének emelni épen abból a szempontból, hogy minél nagyobb felesleg maradjon, illetőleg minél több jutalék jusson a személyzetnek. Éppen azért ujjolag is kérem az igen t. kereskedelemügyi miniszter urat, méltóztassék ezen intézkedést ebből a szempontból eliminálni. Meg az egyetértésre is nagy befolyással van ez, mert, ha az a munkásosztály érzi, hogy a takarékoskodással az ő érdekét megvédhetik, az egyetértés a személyzet és a munkásság közt minden esetre lazul és ez által az egész törvényjavaslatnak szelleme hiúsul meg.

Üdvözlöm a kereskedelemügyi miniszter urat abból kifolyólag is, hogy kilátásba helyezte, hogy nem sokára ezután újabb munkásjóléti törvényjavaslatokkal fog jönni, t. i. a rokkantsági és az aggkori biztosításra vonatkozó javaslatokkal. Én is kérem az igen t. miniszter urat, méltóztassék ezt megvalósítani. Etől a nemzeti kormánytól várja a nép, hogy mindezeket a jóléti intézményeket megvalósítsa, amely kormány feltétlenül hivatott arra, hogy a nép bizalmával dicsekedhessék és a melynek élete nem lehet

hosszu, miután átmeneti kormányzásra vállalkozott. Örököse meg tehát ezekkel kormányzásának emlékét.

De nem tudok megelégedni azzal, ha a munkásoknak tisztán csak a jóléti dolgaival foglalkozunk, különösen azokkal a bajaival, amelyeknél inkább betegség, illetőleg baleset ellen biztosítjuk őket. Hisz a munkásoknak tulajdonképeni jóléte nem csupán ebből áll, hanem ez igenis csak akkor lesz teljes, ha a munkásnak keresetet is tudnak biztosítani. Azon kell tehát lennünk, hogy a munkásoknak keresetre, sőt nem tisztán a keresetre és megélhetésre, hanem még a vagyonszerzésre is tudjunk alkalmat adni, mert az emberi természetben rejlik, hogy az emberek nem légszenek ma már meg tisztán a szűkös megélhetéssel, hanem azon vannak, hogy vagyona is tegyenek szert, hogy családjukat, valamint önmagukat is biztosítsák öregségükre, nehogy akkor esetleg kényoradományokra szoruljanak.

Nagyon jól tudom, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur mindent elkövet, hogy ezt elősegítse. Miután ennek egyedüli és leghatalyosabb módja az iparfejlesztés, tudom, hogy mennyire szívén viseli azt. Azonban legyen szabad itt mindjárt megjegyznem, hogy én iparfejlesztési ténykedésünket mindaddig meddőnek tartom és teljes sikerre vezetőnek nem tartom, amíg Ausztriával közös háztartásban élünk. Az egyetlen mód, amellyel hazánk iparát tényleg oda emelhetnők, hogy az nemzeti vagyonosodást idezve elő, tehát a munkáskérdést, a megélhetést és vagyonosodást is biztosíthatnánk, tisztán és egyedül az önálló vámterület létesítése. Ennél a kérdésnél nem lehet ez elől kitérni. Hiszen látják, hogy a hova-tovább mindig szaporodó kivándorlásnak is az az oka és megvagyok róla győződve, hogy a kivándorlast semmiféle rendszabállyal nem fogjuk megakadályozni, csak azzal az eggyel, ha annak a munkásnak itthon is megélhetést tudunk biztosítani, illetőleg a vagyonszerzésre is kilátást tudunk nyújtani.

Hogy milyen fontos dolog ez, méltóztatnak abból látni, hogy odaát, a Lajtán tul, most különösen ezzel a kérdéssel foglalkoznak, nem olyan értelemben, amilyenben én foglalkozom, hogy t. i. amit Magyarország fogyaszt ipareikkben, az mind magyar munkásnak adjon keresetet, hanem igenis ott azzal foglalkoznak, hogy mindent az osztráktól szerezzünk meg, amit Magyarország fogyaszt. Pedig én azt tartom helyesnek, azt tartom kiviendőnek, hogy ami Magyarországon fogyasztatik, az magyar munkáskéz munkája legyen, magyar munkás keressen mellette és az éljen belőle, ne pedig idegen.

Ennél a kérdésnél most épen nem lehet ilyen rövidesen megállnunk, hanem tovább kell mennünk. Látjuk odaát, hogy amikor a kiegyezési tárgyalások még csak az árnyékukat vetik maguk elé, máris mindenféle agitációt elkövetnek a közösség mi-

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piac-utcza, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

nél tovább való fenntartására. Nekünk sem szabad ebben a kérdésben nyugton maradnunk, mert ha a közvéleményt erre a kérdésre nézve meg nem érleljük, s tovább is olyan indolensok maradunk, mint amilyen indolensok voltunk eddig a gazdasági kérdések iránt: akkor, azt hiszem, megint elfogjuk ejteni ennek a fontos kérdésnek megvalósítását és teljesülni fog az osztrákoknak azon kívánsága, hogy ne tiz, hanem esetleg husz esztendeig vagy még tovább is a közösség jármában maradjunk.

Épen azért arra kérem a t. kereskedelemügyi miniszter urat és az igen t. kormányt, méltóztassék odahatni, hogy ez a közösség még azon tiz esztendeig se álljon fenn, amint az kontempláltot, hanem ezen idő letelte előtt szüntetessék meg, abba pedig valamiképen bele ne menjünk, hogy még ezen tiz esztendőn túl is, esetleg, amint az osztrákok kívánják, talán husz esztendőre lekössük magunkat. Elismerem, hogy a gazdasági kérdéseknél végtelenül fontos kérdés az időnek biztosítása, csak hogy nem a hátrányunkra, hanem előnyünkre való biztosítása.

Ezért azzal végzem felszólalásomat, hogy az igen t. kereskedelemügyi kormány hasson oda, hogy ez a kérdés Magyarországon felszinen tartassék, a közvélemény reá éretté tétessék és hogy lehetőleg még a tiz esztendő határidő letelte előtt megoldassék ez a közgazdasági kérdés, hogy Magyarország az önálló vámterület tényleges állapotába lépjen, amennyiben én azzal az állapottal, hogy jogilag és névleg az önálló vámterületnek állapotában vagyunk, megelégedni nem tudok, mert ez kegyeret és keresetet nem ad; én csak a tényleges állapotnak és a vámsorompók védelmének tudnék örülni.

Egy kis vihar.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, február 19.

A Ház ma folytatta a munkásbiztosítási törvényjavaslat részletes tárgyalását. A vitát élénkítette az a heves és részleteiben nagyon érdekes szóvita, mely Szkiacsák Ferenc tót nemzetiségi képviselő s a néppárt között lefolyt. Az ülésről következő tudósításunk számol be.

A munkásbiztosítás.

Gratz Gusztáv: Már az általános vita során mondott beszédében kifejtette azt az álláspontját, hogy a munkásbiztosító intézet csak akkor lesz áldásos, ha minél több reteget vonnak bele. Éppen ezért határozati javaslatot nyújt be, hogy a munkásbiztosítás kiterjesztessék az ügyvédi, köz egyző és műszaki irodák alkalmazotaira. (Helyeslés.)

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter: Magáévá teszi a vita során elhangzott azt az óhaját, hogy a biztosítás áldása a mezőgazdasági munkásokra is kiterjesztessék. Amde ezeknek a helyzete egészen más, mint az ipari munkásoké s ép a jelen törvény kereteibe be nem fogadhatók. Megnyugtaltja azonban a Hazat, hogy rövid időn belül törvényjavaslatot nyújt be a mezőgazdasági családok és munkások biztosításáról. (Eljenzés.)

Egy kis vihar.

Szkiacsák Ferenc: Személyes megtámadás címén kér szót. Hencz Károly tegnap azt mondotta, hogy ő elveszítette azt a jogát, hogy állításait becsületszavával megerősíthesse. (Helyeslés.) Hát erre ő nem reflektál. — De vajon van e politikai becsülete Szmracsányinak, aki a zsebkendő lobogtatás idején a szabadelvű-párt tagja volt. (Mozgás.) Kristoffly annak idején azért irt érdekében, hogy a bírósági ítéletek a törvény szerint folyjanak le. (Nagy derűtség.) Az árvai főispán nemcsak tőle, hanem másoktól

is vett reverzálist, hogy nem akar képviselő lenni. . .

Az elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ez már nem védekezés a személyes megtámadtatásellen.

Szkiacsák Ferenc: Hencz azzal vádolta, hogy nemzetiségi izgatást üz. Ő sohasem izgatott, hanem elfogadta a néppárt eredeti programját. Felolvass egy levelet, melyből kiténik, hogy a néppárt összeköttetésben állott tót izgatókkal. A levélben azt kéri Illinkától, hogyan lehetne előfizetőket gyűjteni a tótság körében az „Alkotmány” részére. Ezt a levelet Ernst Sándor írta. . .

Felkiáltások a néppárton: Ez már nem személyes kérdés.

Az elnök: A képviselő urnak joga van szavahihetőségének igazolására ezeket elmondani. (Derűtség a függetlenségi-párton).

Szkiacsák Ferenc: Rakovszky is levelezett Illinkával. A néppárt tehát együtt dolgozott a nemzetiségekkel. Kijelenti, hogy föltétlenül tisztelettel viseltetik a magyar állameszme, a magyar nemzetiség. . .

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Szkiacsák Ferenc: . . a magyar nemzet iránt s kijelenti, hogy az ellen nem izgat.

Ernst Sándor: Elismeri, hogy Illinkával és Szkiacsákkal ő is összeköttetésben állott, de csak addig, míg azok a néppárthoz tartoztak.

Az elnök az ülést öt perere felfüggeszti.

Szünet után. Szmracsányi György: Reflektál Szkiacsák felszólalására, de arra, hogy állításait cátolja, nem tartja arra érdemesnek, mert eljátszotta a jogot, hogy higyjenek becsületszavának.

Az elnök (csenget): Kérem a képviselő urat, ne ismételje a súlyos vádat, mert már oka volt a p lémiának. . .

Szmracsányi György: Nem akar egyebet mondani, csak azt, hogy Szkiacsák becsületszavának többé nem lehet hinni.

Az elnök: De azt nem mondhatja, mert megvonom öntől a szót.

Szmracsányi György (leül): Kérem, nem is folytatom a beszédet.

A hatvar-utcai városatya választások.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Uj választások márciusban.

— február 20.

(Saját tudósítónktól.) Említettük tegnap, hogy a m. kir. közigazgatási bíróság a hatvan-utcai városatya választásokat megsemmisítette.

Ebből az alkalomból olyan megjegyzések tétettek, mintha az igazoló és bíráló választmányok, valamint ezek elnökének törvényszeretét ez a dolog érinthetné. Hát ezen bizottságok tagjait mikor a mellett döntöttek, hogy a választások minden megfelebbezt kerületben jóváhagyassanak, az a cél vezette, hogy újabb választási izgalmmal ne forgassák fel a kedélyeket, amelyek a törvénytelen idők alatt meggyőzőnek megveretése, kormánybiztos, királybiztos bevonulása, rendőri hajsza, országos bajok miatt ugy is eléggé foglalkoztatva voltak.

Formai hibákat még talán súlyosabb elbírálás alá esőket, épen ugy lehetett volna találni a varga-utcai kerületben lefolyt választások érvénytelenítésére is, amelyeket azonban a béke érdekében illetékesek nem felebbezték meg.

Épen ezért a mostani részleges városatya választásokat nagyon üdvös dolog lenne, ha az ellentétek kiélesítése nélkül ejtenék meg s

annak mozgalmaival a nyugodt hangulatokat felzavarni.

Weszprémy Zoltán főispán mindent elkövet, hogy a választások a lehető leghamarabb időn belül meg-ejtessenek. *Miután a város rendes közgyűlést csak március végén tart-hat, már a jövő hétre, — körülbelül e hó 26-ikára rendkívüli közgyűlést hiv össze, amelyen kitűzik az uj választások napjait s megválasztják a választási tisztikart.*

A választás határidejét körülbelül a március 15—20-ika közti időkre fogják kitűzni, amely időre az előkészületekkel teljesen készen lehet a város.

A függetlenségi párt, — értesülésünk szerint, — ugyanazokat fogja jelölni, akiknek mandátuma most megsemmisített.

Egyház és iskola.

Zsinati gyűlés. Vettük a következő felhívást: Az 1904. november 10-én megnyitott második budapesti országos református zsinat *hetedik ülészakát*, amely az összes függő ügyek elintézésén kívül, a legfelsőbb jóváhagyással és megerősítéssel ellátott új egyházi törvények kihirdetésére lesz hivatva, föltiszteletű Kun Bertalan püspök és nagyméltóságú báró Bánffy Dezső egyházkerületi főgondnok urak, mint az országos zsinat elnökei f. é. március hó 12-én (tizenkettő-kén) reggeli háromnegyed 10 órakor fogják megnyitni Budapesten, az ügyvédi kamara Szemere-utcai épületében, amit elnöki megbizásból addig is ezennel közzéteszek, míg az elnöki meghívók az illető püspöki hivatalok nyján szétküldetnének. Kelt a magyarországi reformátusok debreceni főiskolájában 1907. évi február hó 19. Sass Béla s. k., református theol. akadémiai tanár, mint a második budapesti országos református zsinat egyik egyházi jegyzője.

A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága ma, febr. 20-án d. u. 3 órakor az egyháztanács termében ülést tart. Tárgy: Folyó ügyek.

A h.-szoboszlói tifuszi járvány.

Elejét vették a bajnak.

Nincsen újabb megbetegülés.

— február 20.

(Saját tudósítónktól.) Egy hete annak, hogy először tettünk említést a H.-szoboszlón fellépett tifuszi járványról, melynek egy-két nap alatt 28 betegje lett. A tifusz a járványos betegségek egyik legveszedelmesebbje lévén, a legmesszebbmenő óvintézkedések tétettek meg annak elfojtására.

Sürgönyileg értesítették a do-logról a minisztert is, hova is dr. Losonczy Almos t. főorvos az általa elrendelt óvintézkedésekről szóló összes iratokat felterjesztette.

Hogy az óvintézkedések mennyire helyén valók voltak s mennyire felöllelték a járvány gyökereit elfojtására vonatkozó összes célszerű teendőket, bizonyítja, hogy a

miniszter teljesen megnyugodott azokban.

De még ennél is érdekesebben bizonyítja ezen óvintézkedések kiválóságát, helyénvalóságát az a tény, hogy a járvány fellépte második napjától kezdve mindmáig, tehát közel egy héten keresztül H.-Szoboszlóról egyetlen újabb tifuszos megbetegedést nem jelentettek.

A korábban megbetegedtek gondos orvosi gyógykezelés alatt állanak, úgy hogy halálos áldozata nem lesz többé a veszedelmes járványnak.

Néhány nap múlva, — azt hisszük, — örömmel jelenthetjük, hogy a h.-szoboszlói tifuszjárvány megszűnt.

Városháza és vármegye.

A esendőparancsnoksági palota ügye. A esendőparancsnoksági palota ideiglenes elhelyezése, valamint a majdani esendőparancsnoksági palota hova építése ügyében még egyre tartanak a tanácskozások. — Most várják a honvédelmi minisztériumba beosztott Kosztka Pál ezredest, akit a miniszter az ezen ügybeni végleges megállapodások céljából küldött ki s a ki a napokban Debreczenbe érkezik, hogy Nagy Gusztáv ezredessel s Kovács József polgármesterrel tárgyalásokat folytasson.

Nincs kivándorlás. Szomorú dolog, de úgy van, hogy ma már újság számba megy, ha egy nap senki sem fordul az alispán hivatalhoz kivándorlást megengedő utlevélért. Hát a tegnapi, végre hosszú idők után olyan nap volt. Senki sem kért s nem is kapott utlevelet Amerikába.

Pályázat segédjegyzőségre. Balmazújvárosra a második segédjegyzői állás megüresedett. Ez állásra a pályázatok március 5-ig adandók be.

Jóváhagyott telekeladás. Tegnap érkezett meg a városhoz az a jóváhagyó miniszteri határozat, melynek értelmében most már nincs akadálya annak, hogy a város a Baik-Szilágyi-fele újosztású földet, mert az a szükséges névszerinti szavazásokkal elrendeltetett, — eladhassa.

Városi tisztviselők fizetésrendezése.

A hármas bizottság első ülése.

— február 20.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután megkezdődtek az érdemleges tárgyalások a városi tisztviselők, hivatalnokok fizetésrendezésére, fizetésjavítására vonatkozó javaslat felett. A javaslatot, — mint ezt jeleztük Vecsey Imre főjegyző készítette s most Juhász Ignác és dr. Fejér Ferenc bizottsági tagok tételenként bíralják felül azt.

Az első ülés tegnap volt, amelynek részletei azonban nem valók a nyilvánosságra.

Az ülés lefolyásáról épen ezért csak a következő hivatalos kommuniké tájékoztató:

A városi tisztviselők fizetésrendezésére a szervező-bizottság által kiküldött három tagú bizottság tegnap délután tartotta első ülését, amelyen a Vecsey Imre főjegyző előterjesztését tárgyalták. A javaslat az 1904. évi X. t.-c. keretében mo-

zog. Ez a törvény ugyanis az, mellyel a megyei tisztviselők fizetését rendezték. A vita és tárgyalás általános elvi alapokon folyt, amelynek során elhatározta a bizottság, hogy fizetési osztályokat és azokban hármas fokozatot állapít meg. Sőt még tovább mentek és két, ötödéves korpótléket is megállapítottak.

Miután a bizottság tagjai úgy találták, hogy a részletes tárgyalásnál az alapul vett törvények és ennek végrehajtására vonatkozó belügyminiszteri utasítások alapos ismerete szükséges, hogy ezek rendelkezései a főjegyző munkálatával összehasonlíttassanak; ennél fogva fölkérték a főjegyzőt, hogy munkálatát sokszorosítsa és munkálatát küldje el a bizottsági tagoknak. A bizottság a jövő hét első napjain ül össze megint, amikor a részletek tárgyalására kerül a sor.

Irodalom.

(Az ipari béke megvalósulása címen dr. Rác Lajos, iparkamaránk igen tudományosan képzett fogalmazója, aki a szakirodalom terén nagyon jelentős sikereket ért el, könyvet ad ki. A bizonyára nagyjártékú munka megjelenése elé a szakkörök nagy érdeklődéssel tekintenek. A mű szerzőnél március 15-ig 2 kor. 50 fillérért megrendelhető.

Debreczentől segítséget kérő magyarok.

Felhívás a hazafias debreczeni pénzüntézetekhez.

Jóakaratu figyelembe.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes a magyarság szomorú helyzete egyes nemzetiségi vidékeken. Az általános országos képviselő választások alatt tudjuk, hogy még az életveszélyes fenyegetésektől sem riadtak vissza a nemzetiségi agitátorok a magyarsággal szemben.

Ha pedig tömörülnek egymás mellett, üldözéseknek vannak kitéve. Nehéz ezt megérteni itt a szintizta magyar Debreczenben s környékén, de sajnos, úgy áll a dolog, hogy van olyan helye az országnak, ahol nem a magyar az ur.

Részben ilyen állapotok vannak Beszterce-Naszód vármegyében is. Fővárosában, Besztercén is szükség van arra, hogy összetartozandóságuknak minden tekintetben kifejezést adhassanak, hogy egy közös helyen gyülekezzenek politikai, társadalmi mozgalmak irányítására.

Van ott ilyen klubszerű helyiség mindenik nációnak. Van szász-ház, oláh ház... Csak épen magyar nincs. Most azután a besztercei magyarok felhívást intéztek a debreczeni hazafias bankokhoz, hogy küldjenek némi adományokat a magyar-ház létesítésének céljaira. Hogy melyik bank, pénzüntézet felelt meg e tekintetben a hazafias kötelességeknek, nem tudjuk, de a kérést megsürgeti most dr. Varga Lajos főszerkesztőnkhez intézett levelében dr. Molnár Imre besztercei ügyvéd, irván a következőket is.

Debreczen összes bankjaihoz felhívást küldöttünk egy magyar ház építésére

segítő adománynyerés céljából. Van itt a a száznak, oláhnak hajléka csak nekünk nincs. Légy szives, vegyék kezetekbe ügyünket, mert elpusztulunk ellenségeink között. Bezzeg a nemzetiségi pénzüntézetek tudják kötelességeiket stb. stb.

Hát ez a pár sor mindennél többet mond. Ez a panaszos hang nem találkozhatik siket fülekre a debreczeni gazdag pénzüntézetek falai közt.

Színház.

Műsor.

Szerda. „Kornevillei harangok”, operette. (B. bérlet.)

Csütörtök. „Dunanan apó utazása”, operette. (C. bérlet.)

Péntek. „Dunanan apó utazása”, operette. (A. bérlet.)

Sombat. „Déryné ifjasszony”, színjáték. (B. bérlet.)

Vasárnap. D. u. „Csikós”, népszimű. (Bérletszűnet.) Este „Déryné ifjasszony”, színjáték. (Kisbérlet.)

* **A fenn az ernyő...** tegnapi előadásán szép ünnepelésben részesítették tisztelői Hahné Arankát, aki is egy hatalmas ezüst virágvázát s ezüst cukortartót kapott. Az előadást most is zsufolt ház nézte végig s lelkesen tapsolt Szabó Irma, Arday Ida, Békés Gyula, Zilahy Gyula igazán művészi alakításának, melyeknek sikeréhez hozzájárult Ternyei Lajos is.

* **Zilahyné budapesti sikere.** Zilahyné S. Vilma tegnap este vendégszerepelt először a Magyar Színházban s mint tudósítónk telefonálja: igen nagy sikert aratott. Belépőjét háromszor, a „Vilja”-dalt négyszer kellett megismételnie, azután is minden számmát megisméltették. Általános a vélemény, hogy e szerepben az ő alakítása a legtekélyesebb a magyar színpadokon. Virággal halmozták el a művésznőt s felvonások után alig akart szünni a tapsvihar.

* **A kornevillei harangok.** Planquett Róbert örökbecsű szép operettje ma kerül színre ez idényben először. Szerpolettet Főthi Frida játssa, a többi szereplők Radó Anna, Polgár, Bay, Karacs, Szabó Gyula, Vadász stb.

* **Herczeg Ferenek,** a kiváló írónak legújabb színjátéka, a budapesti Vigszínház páratlan sikert aratott ujdonsága „A Déryné ifjasszony” foglalkoztatja a társulat vigjátéki személyzetét, a próbák már javában folynak az ujdonságból Zilahy igazgató rendezése mellett. A címszerepet Szabó Irma játssa. Kivüle résztvesznek még Lukács Juliska, Vida Ilona, Arday Ida, Szakácsné, Békés, Ternyei, Szakács, Polgár, Bérczi, Arkossy, Vadász stb.

* **Dunanan apó és fia utazása.** A régi operette irodalom egyik legérdekesebb és legmulattatóbb operettje, Offenbach remek zenéjével holnap kerül színre először teljesen új betanulással, a főszereplők: Lónyai Piroska, Szakácsné, Vida Ilona. A férfiak közül részt vesznek: Arkossy, Sarkadi, Polgár, Karacs, Bay, Szabó Gy.

* **A Lohengrin.** Wagner hatalmas alkotásának betanulásával a személyzet annyira elkészült, hogy most már az összépróba van hátra. A dalmű szereposztása: Elsa—Zilahyné, Ortond—Radó Anna, A király—Arkossy, Tellranund—Bay, Lohengrin—Szalay és Karacs felváltva, A kikiáltó—Kiss József.

Az anya rémte'te.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Második nap.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi formális ülés után ma kezdette meg a debreczeni törvényszék, mint esküdtbíróóság annak a bűnpörnek a tárgyalását, melyben egy szerencsétlen cselétheany, Szigeti Zsuzsánna van gyermek-gyilkolás bűntettével vádolva.

A tárgyalás iránt szoktalan érdeklődés mutatkozott. A közönség zsufolásig megtöltötte a padokat és mindvégig feszült figyelemmel kísérte az idegizgató tárgyalás menetét.

Midőn a vádlottat bevezették, hulk moraj futott végig a tömött púdsorokon. Mindenki sajnálta ezt a jobb sorsra érdemes bukott nőt, kinek arvonásain már is mély barázdákat szántott a megbánás és teredelem s ki valószínűleg a szerelmi csalódás lelkiállapotában követte el a szörnyű tettet.

Tudósítónk a tárgyalásról az alábbiakat közli.

Reggel kilenc órákor nyitotta meg Kerekes János elnök a tárgyalást. — A vádlott kihallgatása következett, ki az általános kérdések után hangos zokogás között ismételt meg már a vizsgálóbíró előtt is megtett beismerő vallomását.

Régebben megismerkedett egy fiatalemberrel, ki házassági ígéret révén csakhamar bűnre esábitotta a tapasztalatlan leányt. Ebből a bűnös viszonyból született a múlt év december 2-án egy leánya. Eleinte ismerőseihez, Szatmárra akarta elvinni a csecsemőt, azonban félt a reáháramló szegycsontól és így, miután időközben kedvese is elhagyta, elhatározta, hogy gyermekét elemésztí. December 10-én a klinikáról kibocsájtották. Ekkor felkereste volt gazdáját, Kostya Jánosnét, ki előt megismételte azon szándékát, hogy a gyermeket Szatmárra viszi.

Az esti órákban el is indult a vasuti állomás felé, de utközben még jobban megelégedett lelkében a bűnös szándék és az álomáshoz közel eső iparos-szállóudvarán levő emésztőgödörbe a gyermeket beledobta. Az állítja, hogy a tett elkövetése után oly nagy lelkifurdalást érzett, hogy visszafordult, azonban a gyermeket kimenteni még sem tudta. A közeli léptek zaja megakadályozta ebben és ő elmenekült.

Tanukul be voltak idézve Pintér Ferenc, Boczó Lajos, Vági Béla és Kovács Márton iparossegédek, kik a bűntény idején az iparos-szállóban tartózkodtak. Azt vallják, hogy a gyermekszállításra költötte fel figyelmüket és kutatni kezdtek. Csakhamar ráakadtak az emésztőgödörben tehetetlenül fetregő csecsemőre. Nyomban mentésére siettek és értesítették a rendőrséget.

Vallomásuk lényegében megegyezik a vádlottéval.

Kihallgatták még Kostya Jánosnét és Bodnár Jánosné születőnőt, kik csupán lényegtelen vallomásokat tettek, az összes tanukat megeskették.

Dr. Isoó János orvosszakértő szerint a vádlott elmebeli állapota teljesen ép és zavartalan.

Ezután a vád- és védbeszédekre került a sor, mely után az esküdtek igazmondása alapján a törvényt alkalmazó bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével gyermekgyilkosság bűntettének kísérletében mondván ki a vádlottat bűnösnek, 4 havi fegháza ítélté, melyből azonban a vizsgálati fogság kitöltöttnek tekintetik.

Az ítélet jogerős.

Mulatságok.

Vendéglősök, kávések mulatsága.

A debreczeni vendéglősök és kávések — most a farsang után — amikor már az ő derék munkásságuk, közreműködésük révén a közönség jól kimulatta magát, a debreczeni

pincéri karral együttesen, mint tavaly is, hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A fényes eredményükre ígérkező mulatság előkészítése ügyében a kiküldött hetes bizottság ma délután Hauer Bertalan elnöke alatt az Angol királynő fehértermében pont három órákor ülést tart.

A nyomdászok álarocs-bálgán a következők nyertek díjat: Botos Erzsike k. a., Morzsányi Rózsika k. a., Nagy Gizike k. a., Söllőssy Jenő és Bagdi Imre. Az értékes és szép díjak a rendezőség aldozat-készségét tanúsítják.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A házaselek váltója.

Egy érdekes feljelentés.

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi feljelentés érkezett ma a rendőrség bünygyi osztályához. Egy elveszett váltóról van szó. E váltó pedig egy pár nappal ezelőtt megkötött házasság körül forog. A férj ugyanis váltó által biztosított feleségének 700 koronát. Ez a váltó azonban időközben az asszony birtokából hirtelen eltűnt, ki most feljelentésében a férjét gyanúsítja az eltulajdonítással. Hogy mi igaz ebből, azt a megindított nyomozás és vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Mészáros Julia pár nappal ezelőtt ment férjhez Csehi Zsigmond Nyil-utca 36. szám alatti magánhoz, ki a menyegző alkalmával 700 koronát biztosított neki. Minthogy azonban ezt az összeget készpénzben nem tudta lefizetni, elmentek dr. Takács Ferenc ügyvédhez, hol a férj az asszony részére kiállított egy váltót.

Ezt a váltót az asszony lakásukon egy bibliába tette, teljesen meg lévén nyugodva, hogy onnan el nem veszhet. Annál nagyobb volt ámulata, midőn ma reggel észrevette, hogy a váltó eltűnt.

Nyomban feljelentést tett a a rendőrség. Az eltulajdonítással férjét gyanúsítja, mert, ugymond, mikor a váltó eltűnése után egy új váltó kiállítására kérte, a férj ezt kerekén megtagadta sőt az asszonyt kidobással fenyegette. Gyanújában megerősíti az a körülmény, hogy a férj alighanem ilyen módon akart megszabadulni az asszony követelésétől.

A rendőrség a feljelentés alapján szigorú vizsgálatot indított a valódi tettes kézrekerítésére.

— Böjti istentisztelet. Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órákor böjti istentisztelet lesz.

— Személyi hir. Weszprémy Zoltán főispán erős hűles következtében gyöngéledik. Nem fekvő beteg ugyan, de szigorúan tartózkodnia kell attól, hogy a szobát elhagyja. Dacára gyöngéledő állapotának a főispán mindmáig hivatalos teendőit, — már t. i. a legsürgősebbeket maga végezte el.

— Kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Mező Sándor végzett joghallgató, debreczeni lakost a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— Debreczeni ügyvédek Meskó államtitkarnal. A debreczeni ügyvéti kamara tagjait bizalmas jellegű értekezletre hívta össze, mint értesülünk, az elnökség. Ezen az értekezleten bizonyára szóba fog kerülni az a dícséretes szándék is, hogy Meskó Lászlót államtitkárrá történő kinevezése alkalmából a kamara küldöttségileg üdvözlője Nyiregyházán. Hát bárki tegye is meg az indítványt, bizonyára szíves örömmel fog ahhoz hozzájárulni a debreczeni

ügyvédi kar mindenik hazafiasan gondolkodó és érző tagja, e furesa lenne, ha ezt az indítványt az a Márk Endre tenné meg, aki épen a tavalyi kamrai közgyűlésen Meskónak egy hazafiis indítványa ellen foglalt állást s ugyancsak kitekerie a Meskó-féle határozati javaslat nyakát. Egyébként ma már a legvisszásabb helyzetekben sem találunk egysesek semmi különöset.

— A miniszter köszönete. Gróf Apponyi Albert miniszter meleg hangú köszönő leiratot intézett Hűdunánás közönségéhez ama nemes cselekedetért, hogy a siketnőmik debreczeni intézete részére 1000 koronás alapítványt tettek.

— Kereskedő kamarai tagok. A debreceni kereskedői körök szintén, mint az iparosok megtartották jelölő értekezleteiket a kereskedelmi és iparkamarai választásokra. Általában az a nézet uralkodik a számottevő, irányadó körökben, hogy nemesak a régi kipróbált erők közül kell újból megválasztani az erre értelemeseket, hanem új tagokkal is fel kell frissíteni ezt az intézményt. Jó forrásból vett értesüléseink szerint a hivatalos jelöltek közül a következők kerülnek ki győzedelmesen a választási küzdelmekből: Békés Lajos, Csanak József, Fürst Ödön, Gyöffy Aladár, Hochfelder Jakab, Kardos László, Kaszanyitzky Andor, Kontsek Géza, Mayer János, Kovács Mihály, Somossy László, Löffkovits Arthur, ifj. Schwartz Vilmos, Szabó Kálmán, Szentkirályi Tivadar, Váray János, Zádor Lajos.

— A Csokonai-kör felolvasó ülése, mely iránt városszerzte nagy az érdeklődés február hó 27-én délután lesz a városháza nagytermében.

— Pályázat ügyészi állásra. Mint értesülünk, a debreceni kir. ügyészségnél a Szabó Bertalan áthelyezésével megüresedett kir. ügyészi állásra a pályázatot meghirdették. A pályázati feltételeket a hivatalos lap legközelebbi száma fogja hozni.

— Berger József váltóhamisításai. Berger József, kabai fakereskedő váltóhamisításai ügyében minden nap újabb és újabb adatokat hoz felszínre a vizsgálat. Mai számunkban jelentettük, hogy a tegnapi nap folyamán tizenhárom kisebb-nagyobb összegű váltóhamisítást jelentettek be és ma ismét egy másik feljelentés érkezett a debreczeni ügyészséghez. Ugy látszik egész légió azok száma, akiknek nevére Berger váltót hamisított, vagy akiket különböző váltó-manipulációi által megkárosított. Sokan egyáltalában nem akartak feljelentést tenni, de most már felbuzdulva az eddigieken egyre másra teszik meg a bünyvádi panaszokat. Steiner Fülöp kabai lakos tett feljelentést tegnap Berger ellen egy 700 koronás váltó miatt melyett Berger az ő nevére hamisított. A vizsgálat folyik.

— A kabai presbyter választás. Kabán szombaton ment végbe az ev. ref. egyház kebelében a presyterek és az egyházközségi közgyűlési tagok választása. Ez alkalommal az egyháztanácsnak, az egyházi tagjai közül 7, az egyházközségi közgyűlési tagok közül pedig 15 jött választás alá. És a választás a függetlenségi és 48-as párt fényes diadalával végződött. Egyháztanácsosok lettek: Sári Mátyás tkp. pénztárnok, Bálint József, K. Nagy Károly, Kereki Lajos, Nemes Márton, Szatz József gazdálkodók és Boda Ferenc iparos. A szocialista jelöltek mind elbuktak, miután a függetlenségi párt az utóbb kellemetlenül tapasztalt nem törődömséggel szakított s szervezkedett a választásra. Igen helyesen.

Excelenciás tanács. A dolog úgy áll, hogy a tanács tekintetes, a tanácsosokat

azonban a kérelmezők meg szokták nagyságotni. Az is megesett már, hogy holmi cigánykodó segélykérő m g is méltóságosza egyik—másik tanácsbéli urat, polgármestert stb., de még exellenciásnak nem címezte a tanácsot senki beadványában, kivéve Kovácsné Máhr Szabinát, aki tegnap kérvényt adott be a városhoz ezzel a címezéssel. A tanácsstagok elolvasták a kérvényt, de nem értették meg, hogy mit akar Kovácsné. Mi is olvastuk s mi sem értjük. Nagyobb baj azonban, hogy valószínűleg Kovácsné sem érti, — mert úgy mondják beteg ő, ama részen, — ahol fészkel az — agy.

— **Békéltetés.** Az ipartestület holnap délután 4 órakor rendes békéltető tárgyalást tart, melyen az alkalmazottak és munkaadók között felmerült ügyeket intézik el.

— **Ellőtte a kezét.** A fegyverrel való gondatlan, könnyelmű bánásmódnak áldozata Váradi Sándor gépészkovács. Váradi, ki a Püspök-ladány és Karczag között elterülő Nuszvári pusztán volt alkalmazásban, — tegnap délután fegyverét tisztította. Munka közben a fegyver elszűnt és a golyó a szerencsétlen fiatalember bal karjába furdott. Miután a tanyán megfelelő orvosi gyógykezelésben nem részesíthették, a legközelebbi vonattal behozták Debreczenbe. Az állomásról a mentők szállították a kórházba, hol nyomban ápolás alá vették. Állapota bár súlyos, de nem veszélyes.

— **A gyürü sorsa.** Enyedi Zsófia Dégenfeld-tér 10. szám alatt szolgáló cseléd ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy Nagy József asztalos segéd még két és fél hónappal ezelőtt a Kossuth-szállodában mulatozás közben elkérte 10 korona értékű gyűrűjét megtekintés céljából. A leány mindezt csak tréfának vette, de bizony nem vette annak többszöri felszólítás után, ugyanarra, hogy ma jogtalan elcsátítás címén panaszt tett. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Zander-féle gyógyintézetben** a hó 4-ike, hétfőtől kezdve, az órák beosztását megváltoztattam. A női órák délután 3-4-ig, férfi órák délelőtt 12-1-ig és délután 6-7-ig, gyermek óra délután 4-5-ig. Többek kérdézkérdése folytán szükségesnek látom itt közölni, hogy hosszabb időre történő előfizetés esetén (félév, egy év) az árak lényegesen kisebbek a rendes díjaknál. — Tisztelettel Dr. Szász Adolf orvos.

— **Regény a hivatalos lapban.** A szürke hivatalos közlöny hasábjain nagyon, nagyon sok apró regény, sőt dráma epilógusa húzódik meg az árverési hirdetésekkel kezdve felhívásokig, idézésekig. Ki tudja micsoda szerelmi dráma végső akkordját képezi az a felhívás, melyet a debreceni kir. törvényszék tesz közé a lapban s melyben Fráter András debreceni volt lakost felszólítja, hogy adjon életjelt magáról, mert különben a felesége, Kubacssek Zsófia megindítja ellene a válópert. És ez már aligha csak valamely szerelmi dráma epilógusa, ez már inkább talán egy kezdődő, újabb szerelmi regény...

— **A Margit-fürdő szénhiány miatt** két napig zárva volt. A mai napon a fürdő megnyílt, miután a szénhiány teljesen pótoltatott.

— **Eltűnt.** Göndör Zsófia hajdunánási születésű 27 éves eselédleány napokkal ezelőtt szolgálatadójának, Pongor János Jókai-utca 35. szám alatti lakásáról nyomtalanul eltűnt. A rendőrség körözi.

— **x Bőröndök, utazási cikkek nagy választékban** Békés Lajos uri divatüzletében.

— **x Nincs fa Debreczenben,** de van jó meleg alsó ing, alsó nadrág, bélelt keztyű és harisnyák a Nyakkendő királyi uridivat üzletében a főposta mellett, ahol tulhalmozott raktár miatt ezen cikkek leszállított árban kaphatók.

— **x Eljegyzési jegyekben.** elegáns újdonságok érkeztek Mihály Sámuel papirkereskedésében és műnyomdájában.

— **x Béli legyezők, fésűk, kefék, hajtűk** szappanok a legnagyobb választékban, igen olcsón MENTZE HENRIK újdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

**NYVATOS NYAKKENDŐK
FEKETÉNÉL.**

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

— **) Kettős házasság.** A budapesti büntetőtörvényszék dr. Sárkány Ernő elnöklete alatt ma vont a felelősségre Daragó József gyöngyösi születésű 42 éves fodrászmestert kettős házasság büntetéseért. Daragó ugyanis évekkal ezelőtt Apró Erzsébetet vezette oltárhoz. Több évi házasság után Daragó elhagyta az asszonyt és több nővel folytatott viszonyt. Akkor ezen csapodárságokra ráunt, a múlt év folyamán Zemkó Zsófiával lépett újból házasságra. Ez a házasságkötés gyanus körülmények között történt. Egy Vásárhelyiné nevű asszony, akivel Daragónak viszonya volt, bejelentette az előjárásnál az anyakönyvvezetőnek, hogy Daragó nős ember. Ezen bejelentését azonban két nap mulva visszavonta, mert Zemkó Zsófia, a második menyasszony 50 forintot adott neki. Mikor az esküvő megtörtént, jelentkezett azután az első felesége, Apró Erzsébet s feljelentést tett férje ellen, akit a rendőrség le is tartóztatott. A mai főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ő jöhizemüen nősült meg másodszer, amennyiben az újságban olvasta, hogy első felesége meghalt. A bíróság nem vette figyelembe védekezését s dr. Káldor Gyula védelme után kettős házasság büntetéseért hat havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **) Öngyilkosság a vasuti kocsiiban.** Budapestről jelentik: A Zsolnáról Budapestre tartó vonaton ma reggel Mázas Ferenc szobrász öngyilkosságot követett el. Egy vésővel hasba szurta magát. Esmélelten állapotban találta meg a vonatvezető, Az újpesti gróf Károlyi-kórházba szállították.

— **) A sah kínesei.** Mint a new-yorki „World“-nak Teheránból jelentik, az elhunyt sah kíneseit most leltározták. A leltározott kínesek értéke mintegy 60 millió dollár, vagyis 300 millió korona. A legértékesebb tárgyak egyike a korona, mely tyuktojás nagyságu rubinokkal van kirakva. Egy gyémántokkal kirakott kard 1,600.000 dollárt ér. Egy ezüst szelencében 100 darab smaragdot találtak, melyek közül az egyik oly nagy, hogy az összes perzsa királyok nevét reája lehetett vésní. A kínesek közt van egy köb a legtisztább borostyánból. A köb tőrfogata 400 köbhüvelyk. A köbről az a legenda jár, hogy Mohamed idején az égből esett le.

— **) A meglopott kultuszminisztérium.** Már megint aktalopás történt. Most a vallás-és közoktatásügyi minisztériumban. Csak-hogy az aktatolvaj cselekedetének ez alkalommal a politikához semmi köze, egyszerű könyvlopás, amelynek tettesét egyelőre elcsapták. Bresán Kálmán, a kultuszminisztérium igazgatója a minap följelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki iktatás után néhány elintézetlen okmányosmagot lopott el, másokból pedig kilopta a mellékletet. Az akták

felülbírlásra beküldött iskolai és ifjusági könyvekre vonatkoznak, a mellékletek pedig könyvek voltak. Érdekes, hogy a szerencsétlen diurnista az összes lopott könyveket 80 fillérré adta el egy ódondásznak.

Távirat és telefon.

Minisztertanács a Házban.

Budapest, február 19. Ma délelőtt a házban közös minisztertanács volt Wekerle Sándor elnöklésével. A tanácskozáson Wekerle bécsi útjának eredményéről számolt be.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, február 19. A képviselőház mai eredménye az, hogy a munkásbiztosítási törvényjavaslat tiz szakaszát, az összes beadott módosító indítványok ellenében változatlanul elfogadták. Holnap a 11 ik szakaszon kezdik a tárgyalást.

Az udvarnagy betegsége.

Budapest, február 19. Apponyi Lajos gróf udvarnagy állapotában ma reggel örvendetes javulás állott be. A beteg az éjjelt nyugodtan töltötte és hajnal felé nyugodt álomba merült. Reggel családja tagjaival beszélgetett. Orvosai reménylik, hogy a javulás most már állandóbb.

Tisza István a totalizátorért.

Budapest, február 19. Ma az urlovasok deputációja felkereste a Házban Wekerle Sándor miniszterelnököt és Darányi Ignác földművelésügyi minisztert. A küldöttség a totalizátor eltörlésére irányuló mozgalom ellen jött oltalmat keresni a kormánytól. A küldöttségben résztvett gr. Tisza István is.

Debreczen felirata a Házhoz.

Budapest, febr. 19. Ma a kérvényi bizottság több kérvényt tárgyalta, ezek közt Debreczen városának az idegen cégtáblák elleni feliratát is. — Pártolólág terjesztik a Ház elé. Ugyancsak pártolólág fogadták a fővárosnak arra irányuló feliratát, hogy a király s udvartartása a fővárosban legyen.

Lueger gyógyulása.

Bécs, febr. 19. A Rathauskorrespondenz jelentése szerint Lueger dr. polgármester állapota ma is a viszonyoknak megfelelőleg kielégítő, bár az éjet tényleg nyugtalanul töltötte el. A javulás úgy látszik, még egyre tart. A polgármester reggel elhagyta ágyát és a délelőt egy részét karosszékeben töltötte el.

Lengyel Zoltán ügyei.

Budapest, febr. 19. A mentelmi bizottság mai ülésében javasolta, hogy a képviselőház függesse fel Lengyel mentelmi jogát a hivatalos titok megsértése miatt ellene indított eljárásra vonatkozólag is, miután ezt a kir. főügyészség kérte.

Budapest, febr. 19. Lengyel Zoltán a Független Magyarországnak ma reggeli számában megjelent őt ki-méleltlenül támadó cikkelyre ma a „Nap“-ban éles hangon válaszol. — Egyben jelenti, miszerint sürgős beadványt intézett az ügyvédi kamarához, hogy indítsanak ellene fe-gyelmi eljárást s küldjenek ki vizsgáló biztost.

Nem államosítják a rendőrséget.

Budapest, február 19. A vidéki rendőrkapitányok ma délelőtt tíz órakor Hegedüs Sándor marosvásárhelyi rendőrkapitány, a kongresszus elnöke vezetése alatt tisztelegtek a főkapitánynál. Boda Dezső főkapitányt Hegedüs rendőrkapitány üdvözölte és kérte a most megalakult egyesület támogatását. A kongresszus tagjai tegnap gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél és gróf Hadik államtitkárnál tisztelegtek. A belügyminiszter megígérte az egyesület támogatását de a vidéki rendőrség államosítását ezidőszereint lehetetlennek tartja, mert ez az államnak 4 millió 800,000 korona többlekiadást okozna. Azonban a vidéki városi törvény megalkotásánál gondja lesz a vidéki rendőrhatalóságok ujjaszervezésére és arra, hogy a rendőrség tagjai anyagilag is jobb helyzetbe jussanak.

A politika örültje.

Budapest, február 19. A képviselőház folyosóján ma délelőtt izgalmas jelenet játszódott le. A késő reggeli órákban egy elegánsan öltözött hölgy jelent meg ott, karján egy koszorúval, melynek fehér selyem szalagján a következő felírás volt: „Emlékezni fogok rólad — Egy klasszikus írónak“. Természetesen csakhamar körülfogták és jövetelének célját kérdezték. A nő erre azt felelte, hogy az újságírók szindikátusát keresi. Elvezették Lenkér Gusztávhoz, kinek előadta, hogy őt felszólították a koszoru elhozatalára, előis vont zsebéből egy gyűrött papirost, melyen az állott, hogy „Wekerle megbukott“. Ekkor már nyilvánvaló lett, hogy a hölgy elméje megzavarodott, de azért a koszort elvették tőle s az újságírók szobájába elhelyezték. A szerencsétlen nő szó nélkül távozott.

Tizenhét halálos ítélet.

Riga, febr. 18. (P. t. ü.) Ma fejezte be a haditörvényszék a tukuni zendülés bünpörének tárgyalását. — A zendülés még január 1-én kezdődött. 17 vádlottat halálra, egyet nyolc évi börtönre, 45-öt pedig hosszabb-rövidebb ideig tartó kényszermunkára ítélték. 12 vádlottat felmentettek.

**LEGJOBB
SZABASU INGEK
FEKETENEL**

Törvényszék.

§ A varga-kerti gyilkosság ügyében tartott esküdtszéki tárgyalását tegnap délután folytatták. A tárgyaláson a védelem részéről újabb tanukat jelentettek be, így ítéletre valószínűleg holnap-holnapután kerül sor.

Csarnok.

A végrendelet titka.

— Regény. —

23

— Megérkezem Krisztiániához. Az ajtónál állok, kopogtatás helyett esőngetek... léptek hallatszanak a belső helyiségekben. De azért senki sem jön...

Ujból esőngetek... Semmi...

Végre hallom, hogy az első emeleten egy ablak nyílik fel. Gertrud volt, ki megismert. Tudtomra adta, hogy a kisasszony távozott.

Makaeskodom... Észre veszem, hogy tanácskozik valakivel, aztán eltűnik. Eőbb azonban értésemet adja, hogy lejön.

Mikor mellette állottam az előszobában, röviden kérdőzködöm tőle, mire ő szemtellenül hazudik.

Elmondom ekkor, hogy téled jöttem, tudomásom van a történetéről, aztán minden áron látnom kell uródjét, hogy elejét vehessem a legborzasztóbb szerencsétlenségnek. Végre engedett... távozott, hogy pár percre mulva visszatérvén, megmondja, hogy uródjé várakozik reám...

— Valahára! — kiáltja Róbert.

— Athaladunk a szalonon, hol még minden egy állapotban van és az öltöző lépcsőjén fölmeve, Gertrud uróje hálószobájába vezetett... Elkezdte állapotomat!... Krisztiana gyorsan, hamarosan kapott magára egy hajporköpenyt, mert abban a kis ágyban feküdt, melyet te is láttál, haja rendetlenül... északi jellegű bájos vonásain a láz üt, beesett, gyönyörű szemeit halvány kék karikák vette körül; felül ágyában és két párnára könyökölve, vad mozdulatot tett... indazonáltal mégis kezét nyújtotta... „Ah! szegény Krisztiana, — kiáltottam az első pillanatban, — mily rettenetes baleset történt!...“

A fiatal nő megvetőleg rázta a fejét: „És én nem tudnám, — mondá, — hogy ő megvert!... megvert!... a korbácsommal!... Itt, nézzel!...“

A színészlő leereszté egy kissé válláról a köpenyt, hogy megmutassa nekem a kék nyomot, mi meggátolja abban, hogy egy hétig kivágott öltözetet vegyen magára... Hát a sebe? — kértem. Ah! — válaszolá közönyös hangon, — a golyó nem fúródott a karomba... az orvos kivette és bekötötte a sebemet... En pedig nem igen fogom borongatni! — folytatá nagy heveséggel.

— Gondját viselem, de úgy, hogy be ne gyógyuljon, mert így sikerül meggyűlölnöm őt... Igen, megvetem, utálom őt!... Ót!... őt!... érti?... mert megvert!... mert megvert!...“

— Ah!... nyomorult vagyok! — kiáltá Róbert.

— Hitemre, kedves barátom, — folytatá Rival, — meg kell mondanom neked, hogy én, ki ismerem a nőket és hallom a te siránkozásodat tetted miatt, olyképen cselekedtem, mint udvarias férfi szokott ez esetben cselekedni; csillapítottam, letöröltem haragjában hullott könnyeit, mert valóban meg voltam győződve arról, hogy e nő alapjában nem oly büszke teremtés, semmint hiszed, de még sem tud lemondani arról a korbácsütéséről, mellyel végét vetetted szerelmi regényednek.

— Ah!... — kiáltá Róbert.

— No jó! — folytatta Rival hideg vérrrel, — méltatlankodjal, mint egy naiv bolond... Ha látnád volna tragikus tartását, légiés arcát, mely bosszút lihegett!...

— Halgass!... hallgass!... — felelte Róbert dühösen.

— No jól jól! — ismétlé Rival közönyösen. Ami a dologban a legkényelmesebb, az, hogy a lővés nem tett kárt abban a gyönyörű alakban... Nem kell érte a vádlottak padján szerepelni... Aztán magam is a Krisztiana pártját fogtam, méltatlankodásomban azt felelve neki, hogy én is helytelenitem magyarázhatatlan magaviseletedet. És aztán elhiheted, hogy én is szépen bemártottalak... kinyilvánítva előtte, hogy

ily gáztott után magam is szakítok veled. „Nem, nem! — kiáltá az ifjú nő, — a boldogtalan!... Tartsa meg számára legalább a barátságát!“

— Azt mondta volna? — kiáltá Róbert szívdobogva.

— Igen. Helyemben más mindent elrontott volna azzal, hogy téged mentetet... Helyeselvén méltó haragját, ezzel a hízélgő szókkal végeztem szavaimat:

— Végre is, szegény Krisztiániám, nem minden nő van megverve, ki nem akarja!...

Igen, jól tudom, — folytatá Rival, látva Róbert heves mozdulatát, — hogy úgy tekintesz, mint valami zsendárt. Miuán Krisztiániát végképe lecsillapítottam azzal, hogy rágalmaztalak előtte, a gögje ki volt elégitve és mi most már okosan beszédbe eredtünk.

— Mit mondott?

— Ah! terringettét, barátom, te most azt hiszed, hogy erre a térré csavarva a társalgásunkat, én most pártodat fogtam, mint azt egy hü és jámbor ügyvéd teendő; de hová az ördögbe akarod, hogy megvessem a lábamat egy oly mozgó talajon, mely a józan logika legkisebb érvére kugrik alólad?... Egyrészt az állhatatosság és a szerelem... a szerelem és állhatatosság... És aztán az állhatatosság és szerelem a maga szépségében... az élet tartamán keresztül!... Másrészt a heregnéi cím, paloták, fogatok, milliók, gvémantok, pazar életmód és nagy hódítás Európa városaiban szépségével... elsőrangú művésznői sikerekkel; aztán a diadalok!...

— Hát én? — kiáltá Róbert. — Mit! hát így védelmeztél?

— Nem tagadom azt, barátom, hogy a te korbácsütéseidnek látszólag mégis meg volt a maga haszna; amennyiben tekintélyes előnyt értel el vetélytársad felett Krisztiana képzeletében... mert mindamellet, hogy alaposan lerántottalak, mégis gondom volt arra is, hogy egyuttal nimbusszal vegyelek körül.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó
Részvénytársaság.

Biztos eredményt ér el mindenki, ha a
DEBRECZEN
apróhirdetési rovatát igénybe veszi.

Kiadóhivatal: Arany János-utca
2-dik szám.

Első osztályú száraz bükkasáb
tűzifát

100 métermázsánként 170
koronáért, Debreczen állomáson kocsibarakvaszállít

Kupfer Jenő,

Bethlen-u. 23. — Telefon: 84.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
 Jó mosó velez és flanel métere 25, 28,
 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot
 métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles
 tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.
 1 db mosó zefir bluz 70 kr.
 1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők
 óriási választékban,
feltűnő olcsó árakhoz!
 Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház.

László Zsigmond**állatorvosi rendelő irodája**

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojsításokat, heréléseket, tu-
berkulinozási eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatioakat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

HIRDESSÜNK**DEBRECZEN**

ezimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

M. kir. állami gyermekmenhely Debreczen.**ÁRLEJTÉS.**

A debreczeni m. kir. állami gyermekmenhely részére 1907—1909. évben szükséges téli és nyári fiuruházat szállítására nyilvános árlejtés hirdettetik.

A szállítandó ruhaneműek mintái és a szállítási feltételek a debreczeni m. kir. állami gyermekmenhely gondnoki hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csakis az egész szállítási csoportra kiterjedő ajánlati költségvetéssel benyújtott és lepecsételt, zárt borítékban a debreczeni m. kir. állami gyermekmenhely igazgatóságához beküldött ajánlat fogadtatik el, mely a következő felirattal látandó el: „A debreczeni m. kir. állami gyermekmenhely 1907—1909. évi fiuruha szükségletének szállítására vonatkozó ajánlat“.

Megjegyeztetik, hogy ezen gyermekmenhely gondozása alatt jelenleg 829 különböző koru fiugyermek van. Ezen létszám azonban folyton növekszik. — A gyermekek elosztása kor szerint: 3—4 éves fiu: 95, 4—5 éves: 105, 5—6 éves: 86, 6—7 éves: 89, 7—8 éves: 96, 8—9 éves: 70, 9—10 éves: 68, 10—11 éves: 67, 11—12 éves: 54, 12—13 éves: 39, 13—14 éves: 36 és 14—15 éves 24.

Azok, akik a szállítást elnyerni óhajtják, ivenként 1 koronás bélyeggel ellátott és 5% bánatpénzt tartalmazó, magyar nyelven szerkesztett és lepecsételt ajánlataikat folyó évi február hó 25-én, d. e. 10 óráig az alulírott igazgatóságnál annyival is inkább nyujtsák be, mivel ezen idő leteltével sem postán, sem más uton beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1907 február hó 14-én.

A debreczeni állami gyermekmenhely
igazgatósága.

DEBRECZENI LESZÁMOLÓ BANK

mint szövetkezet

DEBRECZEN Piac-u. 49. szám a Főpostával szemben,

Tagjainak olcsó, könnyen visszafizethető kölcsönt nyujt.
 Tag lehet mindenki, aki legalább heti 40 fillér befizetésére kötelezi magát.

Minden tag annyszor 100 korona kölcsönt vehet igénybe,
 ahányszor negyven fillért hetenként befizet.

Minden 100 kor. kölcsön heti 40 fillérral visszafizethető, melyben már a kamat is bennfoglaltatik, tehát nem kell külön kamatot fizetni.

Tagok felvétetnek az intézet helyiségében, Piac-u. 49. sz., a főpostával szemben, volt

Iparbank palota.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Spitz Lipót,
ügyvéd, jogtanácsos.Szele György,
ev. ref. lelkész, elnök.Fürst Ödön,
nagykereskedő, alelnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beklüditik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Fiatalság, férfi-divat szakmából, azonnali belépésre kerestetik. — Czim a kiadóhivatalban. 148

Jó forgalmu pálinka kimérést vagy koresmát átvételre keresek. Cim a kiadóba.

Kiadó urilak május 1-re, Bundi-utca 4. sz. alatt. 4 szoba, előszoba, mellékhelyiségek, udvaron jó vizű kut. Czim a kiadóhivatalban. 192

Bicikli acetin lámpa nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ügynökök magas jutalékkal vagy fix fizetéssel, állandó pénzszerzésre tehetnek szert, ha könnyen ajánlható, jól bevezetett cikket ismerőseik körében forszírozzák. — Ajánlatokat a kiadóhivatal elfogad.

1 kgr. teasütemény 70 kr., 1 kgr. hámozott magyoro 88 kr., 1 drb seprű 8 kr., 7 drb narancs 10 kr., 7 drb citrom 10 kr., 1 liter finom tearum 80 kr. Nyirág seprű kapható Glück Izidor fűszerüzletében, Péterfia-utca. Telefon 43.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. KISTEMPLOM BAZÁR.

Menyasszonyi kelengye
 Női divat szövetek
 Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

Kis vendéglőt vagy kisebb rendű kávéházat megvételre keresek, melyet május hó 1-én át lehetne venni. Cim a kiadóhivatalban.

Egy kisebb ház bérbe kerestetik. Cim a kiadóba.

Tengeri morzsoló gép napi használatra kapható. Hernádi Pál, Péterfia-u. 61. sz. 112

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap-áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik. Benyáts Emilnél, Debreczen, Tisza-palota

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utcán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

CYÖRG A.
 „Föld és népei“
 1-4 új díszkötésben
 30 forint helyett csak
 23 forint
 Harmathy
 könyvüzletében
 Füvészkert-utca 14.
 Telefon 874.
 Tanuló felvétetik.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN“ kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Nevelőnek ajánlkozik jó modoru joghallgató. Czim a kiadóhivatalban.

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.
 mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodó kezdő arczbőrt a azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem száraz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.
 Készítőhely s főraktár
 Mihalovics Jenő gyógytára
 Debreczen, Főpiac 31.,
 városházzal szemben. 22

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegének a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
 Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 Debreczen.

Esuz!

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
 Piacz- és Miklós-utca sarok.

SZŐNYEGHÁZI

Egész új szállitmány

érkezett valódi

Perzsa-szőnyegek

!!!! Óriási választék!!!!
 ! Jutányos szabott árak !

Bosznay J. és Zárza

szőnyegháza

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

IZYHGEANQZS

PURUS hajregenerator

Kartschmaroff. — Nem hajfesték!!!

KEZELÉSE EGYSZERŰ! HASZNÁLATÁ TISZTA!
 P
 U
 R
 U
 S

A hajnak eredeti ifjúkori színét és fényét adja vissza!

KARTSCHMAROFF drogéria BUDAPEST, 000 Rákóczy-ut 39. szám.

Hajdumegye Földes Községében a piac téren

⇒ egy jó péksütőde kiadó ⇒

uj kemencével. Értekezhetni Grosz Sámuel kereskedővel Földesen.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda vállalatánál.